

K novému insolvenčnímu zákonu

Author: SF / pb | Published: 06.01.2009

Nový insolvenční zákon (označovaný také jako zákon o úpadku a způsobech jeho řešení) vstoupil v platnost právě včas - podnikům ve finanční krizi mohou některá jeho ustanovení doslova „zachránit“ život. „Řada dlužníků se může likvidaci úplně vyhnout či alespoň zachránit fungující části podniku. Zároveň věřitelé mají větší šanci získat zpět své peníze a také zásadnějším způsobem ovlivňovat průběh insolvenčního řízení. Oproti minulosti se navíc celé řízení výrazně zrychluje,“ říká Miroslav Dubovský z advokátní kanceláře Lovells.

Pomocná ruka: moratorium

Firmy se mohou pokusit odvrátit svůj úpadek za pomoci právní novinky - takzvaného moratoria. Jeho úkolem je chránit firmu před věřiteli, tato ochrana ovšem může fungovat po dobu nejvýše tří měsíců. „Dlužník tak dostává jakýsi oddechový čas, v jehož rámci by se měl aktivně snažit o překonání úpadku. Po dobu trvání moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku, nicméně zůstávají zachovány účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení,“ vysvětluje Filip Hanzlík z advokátní kanceláře Lovells. Aby se ovšem insolvenční soud návrhem dlužníka na vyhlášení moratoria vůbec zabýval, je nezbytné, aby s ním souhlasila nadpoloviční většina věřitelů dlužníka (měřeno nikoli počtem subjektů, ale výší jejich pohledávek). Moratorium skončí po uplynutí doby stanovené soudem, nicméně může být soudem zrušeno i dříve. „Zejména pokud to navrhne většina věřitelů nebo pokud se ukáže, že dlužník uvedl v návrhu na moratorium nepravdivé údaje či jeho vyhlášením sledoval nepoctivý záměr,“ dodává Filip Hanzlík. Na druhou stranu může dlužník se souhlasem nadpoloviční většiny věřitelů předložit soudu návrh na prodloužení moratoria o dalších maximálně 30 dnů.

Ochrana před věřiteli

Nový insolvenční zákon dlužníkovi také umožňuje uspokojovat přednostně závazky bezprostředně související se zachováním provozu jeho podniku. Týká se to ale jen závazků vzniklých 30 dnů před prohlášením moratoria a po jeho prohlášení. „Jde o zvláštní případ zákonem povoleného zvýhodňování určitých věřitelů. Zákon stanoví, že není možné vypovědět určité smlouvy, respektive odstoupit od nich z důvodu prodlení dlužníka s placením jeho závazků plynoucích z těchto smluv. V praxi jde nejčastěji o smlouvy na dodávky energií a surovin,“ říká Filip Hanzlík. Uvedená ochrana může být případně aplikována i na další smlouvy o dodávkách zboží a služeb, a to za podmínky, že ke dni vyhlášení moratoria trvaly alespoň po dobu tří měsíců. „Podmínkou ovšem je, že dlužník uhradí alespoň závazky plynoucí z těchto smluv vzniklé v průběhu moratoria v souvislosti se zachováním provozu podniku,“ vysvětluje F. Hanzlík.

Alespoň část...

Řešení úpadku prostřednictvím reorganizace je další variantou, jak se vyhnout úplné likvidaci podniku a zachránit alespoň jeho část. Reorganizace umožňuje velkým obchodním společnostem, které se ocitnou v úpadku, restrukturalizovat pod dohledem soudu své závazky a přitom pokračovat v podnikání.

„Reorganizace však přichází v úvahu pouze u těch dlužníků, u nichž výše ročního obrátu za poslední účetní období dosáhla 100 milionů korun, nebo kteří zaměstnávají na plný úvazek nejméně 100 pracovníků,“ konstatuje Filip Hanzlík a dodává: „Smyslem tohoto filtru je uplatnit reorganizaci pouze u firem, u nichž lze očekávat smysluplný průběh reorganizace a naplnění jejího účelu.“

Firmě však může být soudem reorganizace povolena i v okamžiku, kdy nesplňuje stanovená kritéria obrátu a počtu zaměstnanců. Soud může udělit výjimku, pokud dlužník ve stanovené lhůtě předloží reorganizační plán schválený nejméně nadpoloviční většinou věřitelů.

Silnější pozice věřitelů

Nový insolvenční zákon ale přináší pozitivní novinky pro dlužníky, zákonodárci mysleli i na věřitele. Ti díky novým pravidlům mohou mnohem více ovlivňovat průběh celého insolvenčního řízení. Například za určitých podmínek mohou odvolat insolvenčního správce a mají také silnější slovo při jeho jmenování. „Věřitelé mohou také zvolit způsob řešení úpadku, který se uplatní vůči dlužníkovi. Pokud se neshodnou, soud ve lhůtě tří měsíců od data schůze věřitelů rozhodne o způsobu řešení úpadku sám,“ osvětluje další možnosti věřitelů Filip Hanzlík z advokátní kanceláře Lovells.

06.01.2009 08:00, SF / pb